

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazeta“ este de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri externe 12 fl. v. a. pe unu anu s6u $2\frac{1}{2}$ galbini r. n., sunat6ria.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pertru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala 6 30 cr. val. austr. de fia-care publicare,

Nr. 33.

Brasiovu 13/1 Maiu

1877.

Starea fondurilor bisericesci si scolastice ale religiei catholice din Ungari'a.

Adeca ce ne pasa noue de fondurile altoru biserici, religiuni, confessiuni? Numai pucina patientia, si vomu ved6 indata, ca trebuie se ne pase de acele si se ne interessamu de ele f6rte de apr6pe, precumu si ca a fostu mare er6re dela noi pana acilea a nu cun6sca, cu ce midiol6ce i-si sustienu altii bisericele si sc6lele lor.

Majoritatea populatiunei din Ungari'a propriu dicit se tiene de religiunea romano-catholica; episcopii si capitulele catholice sunt din cele mai bogate din t6ta Europ'a, cu venituri anuale dela cate 50 mii pana la 5—6 sute de mii (Primatele dela Strigonu), ca-ci afara de secularizarea mai multoru monastiri de nici-unu folosu, executata de imperatulu Iosifu II, in Ungari'a nu s'a mai intemplat alta secularizare. In dilele n6stre, adeca camu dela dualismu inc6ce, 6ra mai alesu decandu Ungari'a se afla in strimt6re finantiară estrema, ide'a secularizarei ocupa pe mii de capete, o lupta de spirite, cumu amu dice, intestina, subterana, infundata, decurge asupra cestiunei acesteia mai alesu in cercurile superiori ale societatiei. Clerulu se apara din respoteri, pana candu, viitoriulu ne va arata. Avemu destule simptome, ca si ministeriulu actuale ar' fi amicu ferbinte alu secularizarei, dela care densulu spera nu numai usiorarea statulu de datorii si de falimentu, ci si mari progresse in maghiarizare; 6ra la ceea, ce se pare ca nu ar' prea reflecta, este bellulu civile.

Deocamdata ministrulu culteloru a facutu incepetur'a cu denumirea unei comisiuni chiamate a se informa bine despre modulu cumu se administra fondurile comune bisericesci si scolastice ale religiei r.-catholice din Ungari'a. Resultatele lucrarilor acelei comisiuni compuse din barbati de frunte sunt si pana acumu mai multe, din t6te inse deocamdata s'a publicatu numai unulu, adeca una tabella comparativa a starei deou numiteloru fonduri pe periodulu dintre anii 1866 si 1875. Pentru scopulu nostru este de ajunsu, c6 din acelu conspectu, din acea multime de cifre se reproducemu aici numai urmat6riale;

1. Averile bisericesci:

a) in capitaluri active in a. 1866 au fostu 14.₈₂ mill. florini, in a. 1875 numai 12.₅₃ mill.;

b) mosii, immobili si asia numite venituri regalie in 1866 er6 8.₄₃, in 1875 la 10.₃₀ mill.

c) Datorii active s6u restantie in 1866 de 1.₀₈ mill., in 1875 de 1.₄₉ mill.

Asia d6ra averea activa bisericesca in suma totala a fostu in a. 1866 de 24.₃₅ mill., in 1875 de 24.₃₄ mill. flor. v. a.

Datorii passive in a. 1866 er6 0.₃₇ mill. fl.; in 1875 numai 0.₀₁ mill. fl.

2. Averile fondului scolasticu:

a) capitaluri active in a. 1866 er6 6.₁ mill., in a. 1875 numai 5.₈₅ mill. fl.;

b) mosii si venituri regalie in a. 1866 de 2.₇₇ mill., in 1875 de 3.₂₄ mill. fl.;

c) datorii s6u restantie active in 1866 de 0.₆₆ mill., in 1875 de 0.₇₀ mill. fl.

Asia averea totala scolastica in 1866 er6 9.₇₀ mill., in 1875 de 10.₅₀ mill. fl. v. a.

Datorii passive s6u adeca numai unele restantie de plati era in a. 1866 de 360 mii, 6ra in a. 1875 de 320,000 fl.

Acumu, ca starea acestoru avutii sunt la lumin'a dilei, 6re ce nu ar' plati unu studiu comparativu continuatu asi6, c6 se alaturi langa ele in jinii paralele, populatiunea fiacarei confessiuni din Ungari'a, precumu si averile bisericesci si scolastice ale fia-careia, pentru-c6 se se cun6sca, care cu ce midiol6ce lupta pentru existenti'a si in florirea sa. 6ra fiindu-ca in acestea tieri cestiunea confessionale si cea de cultura este mai totu complicata, cumu amu dice, inpletita cu cea nationale, intrebarea e la locul seu, ca-ci nationalitate in ce mesura i6 parte din veniturile acelor fonduri. Asia de es. in milli6nele de catholici sunt nu numai maghiari, ci si la 800 mii germani, multime de slavaci, sloveni, croati etc.

Totu aci ne mai sta in cale inca si alta intrebare. Candu s'au secularizatu monastirile si alte averi bisericesci, sub Iosifu II, fostau acelea numai romano-catholice, s6u si greco-catholice? Documentele istorice ne vorbescu si de monastiri greco-resaritene, care au disparutu atatu dintre romani, catu si dintre rutheni. Este adeveratu, ca dieces'a greco-catholica dela Oradea-mare trage de una serie de ani multe ajut6rie si subventiuni din fondurile catholice, la edificari de biserici, de case parochiali, la meliorarea veniturilor pentru pers6nele eclesiastice etc.; d6ra in vederea acelor totii romani, carii tienu pe vi6tia pe m6rte la nationalitatea lor (si de acestia sunt milli6ne), se intrebă de mai multi ani inc6ce: Care este pretiulu ce se da pentru acele subventiuni bisericesci — 6ra dorerosulu respunsu se aude adesea din mii de guri: „renuntiarea la limb'a si la nationalitatea romana.“ Este unu secretu publicu, pe care indesiertu se mai adopera unii si altii a'lu pitula, ca multi chiaru dintre preutii din dieces'a Oradei-mari nu mai vorbescu romanesce nici chiaru in familiile lor, 6ra unele preutese nici nu mai sciu romanesce, 6ra celoru din asia numit'a classe de cultivati a inceputu a le fi rusine de limb'a loru materna, celu pucinu ei nu cut6dia a o vorbi in publicu, c6 nu cumu-va maghiarii se'i insulte de daco-romanisti. Ce poltroneria, ce batjocura de caracteru. Poporulu tieranu in vr'o 5—6 comitate vorbescu o limba roman6sca asia de corrupta, asia de barbara, in catu iti vene se'ti astupi de departe urechile. Multi tineri romani de tata si de mama, inv6tia romanesce numai dupace ajungu dela casele parintesci la vre-o sc6la, unde se afla cate unu numeru considerabile de studenti romani din alte regiuni, espuse mai pucinu la caderea in stare de barbaria completa, ca-ci perderea limbei semnifica complimentulu barbariei, ceea ce inse va av6 influintia decisiva si asupra bisericeii greco-catholice din Ungari'a. Asia de es. diecesea gr.-catholica dela Oradea-mare va av6 ratiunea de a fi si a esiste numai pana candu romanii voru reman6 romani si rutenii ruteni. Din diu'a, in care acelea populatiuni se voru maghiarisa, ele voru si trece fora a face vre-unu salto mortale, la ritulu latinu. Ac6sta e logic'a inexorabile a fapteloru, la care inse 6menii reflecta numai atunci, candu le-au ajunsu ap'a la gura. (Va urm6.)

Resbelulu.

— Vidinulu arde! Ceea ce in numerulu precedentu amu notificatu numai c6 faima, venimu astadi a constat6 c6 faptu implinitu. Turci'a a declarat6 Romaniei resbelu in fapta si in forma. Dupa ce a bombardatu orasiile romane Reni, Ismailulu, Brail'a, Olteniti'a si Bechetulu, si dupace a notificatu si agintelui diplomaticu romanu din Constantinopole, c6 se se departedie de acolo, pentru ca considera pe Romani'a de cea mai declarata inimica a sa, — s'a apucatu in fine se bombardedie si Calafatulu, acea fortaretia istorica romana, care de atate ori a aperatu pamentulu romanescu de barbari'a turc6sca. Facia de unu asemenea atacu asupra unei fortaretie, unde pana acum nu este nice unu petioru de soldatu rusu, Romani'a n'a mai potutu fi neutrale s6u nepasat6ria, ci la rondulu seu a datu si ea ordinu trupeloru sale, c6 se respunda turciloru prin bombardarea fortaretiei turcesci Vidinu, situata in faci'a Calafatulu. Inse precandu ghiulele si bombele turcesci cadu in Dunare, pre atunci tunurile romanesce lovescu unde le place in Vidinu, pre care in scurtu tempu l'au si pusu in fiacare.

Astfelu s'a implinitu ceea ce er6 de prevediutu: romanii provocati fiindu au inceputu pe facia resbelu contra Turciei si se lupta cu coragiu si resolutiune. Inceputulu e bunu, inse cu ajutoriulu lui Dumnedien finitulu are se fia stralucitu. Inainte d6r, curga sangele spurcatu!

— Russii au inaintatu dej6 pana la Giurgiu. Ei se concentr6dia si in apropiare de Romani'a mica, inse Oltulu nu-lu voru trece, de6race acolo e grosulu 6stei romane, care va form6 arip'a dr6pta a 6stei rusesci. Russii sosescu la gar'a Tergovistei si de acolo mergu mai departe, fora se atinga Bucurescii nici baremi in trecere. Ei 'si tienu ingagiamentele cu scrupulositate, ceea ce ne da cuventu de a sper6, ca ei voru urm6 totu asi6 pana in sfersitu. Cumca comand'a suprema russa se va estinde si asupra 6stei romane, nu e adeveratu. Armat'a romana va st6 numai sub comand'a suprema a Domnitoriulu Carolu, inse firesce miscarile si operatiunile ei se voru intempl6 pe basea planulu comunu, care de buna s6ma este comunicatu si comandai supreme romane. De aici se vede, ca armat'a romana va trebui neaperatu se vina in contactu de apr6pe cu cea turc6sca, prin urmare sunt neintemeiate scirile unoru diurnale, cari dicu, ca armat'a romana are misiunea de a oper6 la tempulu seu dinc6ce de Carpati.

6cca ce scrie „Pester Lloyd“ in asta privintia: „Astadi armat'a roman'a sta inderetulu celei russe; ea nu va veni in contactu cu Turci'a. Inse se nu se tr6ca cu vederea, ca dlu primu ministru Iuonu Brateanu si consorti vis6dia dej6 de o invasiune in Transilvani'a, indata ce Austro-Ungari'a s'ar amestec6 in resbelu. Se dice, ca imperatorele Alessandru ar' fi promissu dlui Brateanu, candu acest'a a fostu in Livadi'a, ca d6ca Romani'a va sprigini pe Russi'a contra Turciei, atunci si Russi'a va da ajutoriu Romaniei in Transilvani'a. In daru n'a scrisu d6ra Moltke la anulu 1836, ca fora a av6 in mana Transilvani'a nu se p6te cuceri Constantinopolea. Astfelu se p6te esplic6 si enigm'a, ca pentru ce mobilis6dia Romani'a t6te poterile sale pana la etate de 45 de ani. Romani'a p6te

astadi pre bazea noiei organizatiuni militare se mobilisea in 14 zile 150 mii de soldati cu 120 tunuri. Russia este ingagiata a-i dá armele, munitiunea si chiaru banii, de cari va mai avé lipsa. Asiá precum a pornitu Russia contra Turciei fora declarare de resbelu, asiá crede a surprinde la tempulu seu si pe Austria. Pentru aceea Austro-Ungari'a se se padiésca bine si se fia gat'a pentru ori-ce eventualitate."

Asiá vorbesce organulu contelui Andrásy, inse cu tóte ca se bucura de inalt'a protectiune si inspiratiune a cancelarului austriacu, totusi noi dubitam tare, ca espectoratiunile sale sunt intemeiate. Ceea ce a vorbitu si stipulatu primulu ministru romanu cu suveranulu tuturor russia in Livadi'a, nu este datu a sci nice chiaru cancelarului austriacu, cu atatu mai pucinu vre unui politicastu judanu. Astfelu de combinatiuni sunt numai eflusulu fricei, ce a cuprinsu pe unguri si pe judani facia de desvoltarea evenimentelor orientali. Inse acésta frica dovedita mai are si laturea sa reutatósa; ca-ci domni unguri si judani tindu totuodata se innegrésca pe romani inaintea Europei cá pre nisce ómeni periculosi pentru chart'a actuala a Europei si mai vertosu se arete austriaciloru, ca elementulu romanu este periculosu pentru existenti'a Austriei si ca numai ungurii si judani mai tienu la acestu vechiu statulu alu Habsburgiloru. Inse noi nu credemu ca se va uitá cineva in gur'a loru.

— Totu acestu diariu a mai publicatu si din Berlinu o corespondintia, in care dice, ca Germani'a nu se va invoi nici-odata, cá Romani'a se devina deplinu independenta. Inse spre a da de mentiuna asta asertiune jidovésca n'avemu decatu se reproducemu aci cateva pasagie dintr'unu articlu din „National Ztg.“ din Berlinu, care vorbindu despre Romani'a dice intre altele: „Conventiunea inchiata cu Russia scutesce pe Romani'a de a deveni teatrulu resbelului, ceea ce s'ar fi intemplat, déca se alipiá de Turci'a. Ea a asecuratu bunurile statului, fiindu-ca Russia a renunciatu la protestulu seu anterioru si a recunoscutu secularizarea monasterieloru, indatorandu-se a responde 6 milliône franci din dobandile adunate, din cari a si platitu cele de antaiu milliône. Romani'a a luatú sórtea sa in manile sale proprie, avendu in vedere promisiunile Russiei si interesele Europei de a mantiené statulu romanu. La aceste interese s'a reportatu principele Carolu candu in discursulu de tronu a disu, ca totu-deuna s'a cugetatu a inaltá Romani'a si a implini missiunea la Dunare etc.“ — Aceste suntú cuvintele organului directu alu principelui Bismark si pe aceste punemu noi pretiu, éra nu pe cele ce scrie organulu dlui Andrásy.

— Dómnele romane din Jassi au luatú initiativ'a la formarea unui comitetu pentru a veni in ajutorulu ostasiloru romani raniti. Presiedinti'a acestui comitetu s'a oferitu Dómnei Romaniei, care a primitu cu bucuria acésta onóre. Dupa aceea comitetulu a indreptatu unu apelu catra tóte dómnele romane, unde dice intre altele: „In momentulu, candu tiér'a face apelu la sangele si la bravur'a copiiloru ei, femeea romana nu póte se nu semtia, ca dupa-ce si-a datú sociulu séu copilulu mai este inca locu in anim'a ei pentru indeplinirea si a altoru sacre indatoriri. . . Noue Romanceloru ne revine sarcin'a si onorulu, d'a veghiá langa raniti si-ai redá tierii loru, pentru acést'a se nu crutiamu nici bani nici staruintie. . . Unite deci in sacrificie si iubire pentru scump'a nóstra tiéra, Dumnedieu ne va lasá dulcea satisfacere, de a fi avutu si noi cá fice ale acestui pamentu partea nóstra in indeplinirea maretiei missiuni, de a aperá mossii'a stramosiésca!“ — Nu credemu se esiste dómna romana, care se nu respunda prin fapte la acestu apelu.

— Armat'a russa din Asi'a mica inaintéda totu mai tare. Marele principe Mihailu anuncia, ca a ocupatu Chagisvanulu, situatu între Cars si Baiazidu.

— Angli'a a disu in responsulu seu la circularea lui Gorciacoff, ca procederea Russiei este contraria tractatului de Parisu; Russia s'a separatú de concertulu european; consecintiele procederei guvernului russu nu se potú prevedé etc. Cu tóte aceste ministrulu de externe a declaratú in camer'a lordiloru, ca déca Russia nu va ataca Constantinopolea, atunci nu e temere de unu conflictu cu Angli'a.

R o m a n i ' a .

Fundamentele dreptului seu publicu.

In vederea neauditeloru insulte ce se arunca asupra romaniloru de catra press'a dualistica si preste totu de catra cea maghiara; in vederea brutalei portari a ministriloru sultanului catra tiéra si domnitoriulu seu, in consideratiune, ca multi ómeni ametití de atatea sofisme stau une-ori in cumpene, la cine se dè crediementu, se simte necessitatea de a reproduce si pentru lectorii nostri unele estrase din documente publice, emanate dela Europ'a in favórea Romaniei. Copilandrii scolari, carii pe la 1856—8 era de cate 10—15 ani, astadi sunt barbati de cate 30—35 de ani, cari ocupa functiuni publice in sfer'a civile, in armata, in cleru, unii sunt deputati, altii scriu in diaria, facu politica; se afla inse destui intre densii, carii fora a cunósce o iotta, fia si numai din trecutulu celu mai de aprópe alu Romaniei, -si arróga totusi dreptulu de a judeca si condamna cu in pertinentia estrema, precumu vedemu de es. in diarietele maghiare. Acesti ómeni destramati nu pretendu mai pucinu, decatu cá natiunea romana se si verse astadi sangele seu in favórea si pentru salvarea turciloru taiati impregiuru si baptisati. Alte rosuri la anima, alta matrice nu mai au?

Si in puterea carei indatoriri se si verse romanii sangele pentru turci?

Conventiunea pentru organizarea definitiva a principatelor unite-romane inchiata la Parisu in 7/19 Augustu 1858 de catra cele siette poteri, subscria de ministri plenipotentii Fuad. Hübner. Valeski. Couley. Hatzfeld. Kisseff. Villamarina, dupa aceea sanctionata de toti siette monarchii, suna in

Art. 2. „Pe temelulu capitulatiuniloru date de sultanii Bajazetu I., Mahomedu II., Selimu I. si Seimanu II., care constituie autonomi'a aceloru principate, regulandu raporturile lorú cu sublim'a Pórt'a si pe care mai multe hatisierifuri (diplome) si mai cu séma acele din anulu 1843 le-au constantu, conformu asemenea si cu articlii 22 si 23 ai tractatului inchiatu la Parisu in 30 Martiu 1856, principatele voru continua a se bucura sub garanti'a colectiva a poterileru contractante de privilegiurle si immunitatile, pe care le au in posesiune.

„Prin urmare, principatele se voru administra in libertate si afara de ori-ce ámestecu alu sublim'e Pórt'i, in marginile stipulate prin intielegerea poteriloru garante cu curtea suzerana.“

Asiadéra prin art. 2 alu conventiunei Europ'a asigura Romaniei autonomia interna perfecta, adeca suveranitate interna. Mergemu mai departe.

Art. 8 aliniatulu 3 suna: „Curtea suzerana va combina cu principatele mesurile de apararea pamentului lorú in casu de atacu din afara, si va poté provoca prin intielegere cu curtile garante, mesurile necesare pentru restaurarea ordinei la intemplare de a se compromitte.“

Ací déra este prevediuta atatu invasiunea straina, catu si casuri de revolutiuni interne. Pórt'a ottomana era prin urmare obligata a se pune de timpuriu in corespondentia cu guvernulu Romaniei asupra mesuriloru, care ar' fi fostu a se lua contra ori-carei invasiuni si in casulu de facia contra celei russesci. Acésta trebuia se o faca turcii cu atatu mai virtosu, ca insusi guvernulu romanescu 'iau anuntiatu, a reflectatu, rogatu, pe ei si pe tóte curtile garante. Déra turcii se portara si astadata cu romanii turcesce, misielesce, blastematiesce, calcatori de tractate si de cuventulu datu, acumu cá totudeuna, ca minciuna este elementulu de viétia, in care traiescu ei. Si apoi inca mai au frunte cá se denuntie pe romani la Europ'a.

Art. 9. „In casu de calcare a immunitatiloru acestoru principate, Domni voru inainta unu recursu catra puterea suzerana, si déca nu se va face dreptate la a lorú reclamatiune, o voru poté

indrepta prin agentii lorú catra reprezentantii poteriloru garante la Constantinopole.“

Curatu asia urmá guvernulu Romaniei tóta véri si tóta érn'a, pana ce reclamá si la conferenti européna; déra in locu de protectiune, la care éra obligatu poterile garante, astadi cinci din ele li sara pe Romani'a la discretiunea, la bunulu plac alu Russiei. Mare adeveru a pronuntiatu psalmistulu: Nu sperati in boieri, in fiii ómeniloru, intú cari nu este mantuire. Si acumu Romani'a se ma continue a se uita cu manile incrucisiate, cumu se bombardéza orasiile danubiane si cumu bombarducii ardu si préda sate romanesci!

In a. 1864, candu Domnului Alexandru Ioanulu i se urise din sufletu de luptele partiteloru, dupa ce facú appellu la votulu universale, prin care fi adoptatu statutulu seu, a mersu la Constantinopole unde a facutu se intielega atatu Pórt'a ottomana catu si reprezentantii poteriloru garante, ca in conventiunea din 1858 se stracurasera si unele decisiuni, parte absurde, precumu éra de es. comisiunea centrale dela Focsiani, compusa din individi luati din ambele principate, cu dreptú legislativu, specie de dualismu fetarau (hermaphroditu) cá celu din Austro-Ungari'a, parte forte asupritorie, precumu éra legea electorala octroata romaniloru de catra reprezentantii poteriloru s. a. Atunci cele siette poteri decisera de nou asia: „Principatele unite potú modifica si schimba in viitoriu legile care privescu administratiunea lorú din laintru, cu concursulu legale alu poteriloru stabile (camerele si Domnulu), si fora nici-o interventiune.“ (Vedi proclamatiunea Domnului din 2/14 Iuliu 1864.)

In 30 Iuniu se proclama constitutiunea cea noua a tierii, redactata dupa cea belgica. Nici una din poterile garante nu a redicatu vocea sa in seriosu asupra ei. Art. I. alu acelei constitutiuni suna: „Principatele unite romane constituie unu singuru statulu indivisibile, sub denumire de Romani'a. Art. 2. Teritoriulu Romaniei este nealienabile etc.“ In aceea si Carolu I. proclama si neutralitatea Romaniei si la proclamatiunea sa adauga: „Juru de a padí constitutiunea si legile poporului romanu, de a mantiené drepturile lui nationale si integritatea teritoriulu.“

Acestu juramentu obliga pe Domnu, in aceea si mesura inse obliga si pe totu sufletulu romanescu pana la baiatii ajunsi in anii priceperii. Celu mai mare juramentu ce póte pune omulu in acésta lume; elu cere viet'a si sangele, pentru cá se fia respectatu.

Comentariu ulterioru limpede si respicatu, nedete, in momentulu candu scriamú acestea, ministrulu de externe Mich. Cogalniceanu in replic'a sa simburósa si barbatésca facuta dlui Dim. Sturdza si mai alesu reutatosului Petru Carpu in sidentia senatului din 23 Apr. (4 Maiu) cu ocasiunea debaterii responsului la cuventulu de tronu.

D. min. de externe observa ca, de si a trecutú destulu timpulu, d. Carpu si-a pastratu juneti'a; dér' e reu a se critica guvernulu candu acésta atinge tiér'a, — cumu s'a intemplatú cu bombele turcesci, care in locu se isbiésca pre russi, au cadutu in Brail'a. — Se totu critica conventiunea si ni se pune continuu in facia neutralitatea. Dér' candu, in virtutea neutralitatii, stai cu bratiile incrucisiate si altulu iti dá in capu, mai poti remané neutru? A persiste, in asemenea casu, in neutralitate, este a suferi sa se intemple si in interiorulu tierii ceea ce s'a intemplatú la margine: Brail'a bombardata, Reni bombardati, monitórele turcesci faramandu biseric'a, vam'a si scól'a din Olteniti'a, si amenintiandu pnpulatiunea. Asemene rezultate voiti pentru tóta tiér'a?

D. Carpu: Conventiunea le-a adusu.
D. min. de externe: Dér' Franci'a n'a inchiatu nici o conventiune, si cu tóte acestea, bai-buzuci si cerchesi capturédia si jefuescu vasele francese. — Ceva mai multu: note oficiale catra consuli din Turci'a i invita se-si lea archivele si totu ce au, pentru-ca indata ce voru trece russi au se dè focu la sate si la orasie. Eta ce s'ar' fi intemplatú si la noi. — Si apoi chiaru cuvintele ministrului austriacu probédia, ca suntemu izolati: ele aréta ca Austria va interveni numai candu Russia ar'voi se cucerésca. Armat'a russa a trecutú si poterile n'au protestatu. Ele n'au protestatu nici contr'a conventiunei ce amu incheiatu cu Russia: ceea ce probédia ce au fostu mai justu pentru tiér'a nóstra decatu multi din fi ei. — In adeveru, de n'amú fi incheiatu acésta conventiune, nu vedeti ca russii totu ar' fi trecutú, si atunci n'ar' fi lasatu nici domnu, nici guvernulu? In vir-

posiu, pre numerosii sei consangeni, amici si cunoscuti. — Ceremonia-i funebra i se serba cu mare pompa sub pontificarea reverendissimului domnu protopopu Simeone cav. de Balint cu asistinta de patru preuti — cu conductu imposantu de facile si capela musicale de Abrudu, acurgundu unu publicu forte numerosu din tote classile poporatiunii din locu si din giuru. Remasitiile-i pamentene s'au depusu in mommentariulu propriu familiaru din cemeteriulu bisericeii gr.-cath. Fia-i tierin'a usiora si memori'a eterna!

— (Multi amita.) Comitulu balulu romanu din Vien'a multiamesce domniloru, cari au binevoitu a colecta pentru mentionatulu balu si cari ne au tramisu deja colectele dloru; roga totuodata pe domnii, cari au intardiatu cu retransmiterea listeloru nostre, se binevoiesca a ni le reintorna catu mai curendu, aiba ele ori-ce rezultatu, pentru a se pote da ratiociniulu publicu. — Vien'a, 3 Maiu 1877. — Pentru comitulu:

Dr. Stihle m. p., presiedinte.

— Anunciulu presidiulu „Reuniunii invetiatoriloru romani selagiani“ Nr. 30 din Zelau, 3 Maiu suna asiá:

„Adunarea generala a „Reuniunii invetiatoriloru romani selagiani“ se va tiené estu-tempu — conformu decisiunii adunarii generale din an. tr., in comun'a Boesi'a romana la 15/3 si 16/4 Maiu a. c.

La acést'a adunare generale suntu invitati toti membrii reuniunii onorari, fundatori, ajutatori, partinitori, ordinari, precumu si toti acei inteliginti séu poporeni, cari se interessédia de sant'a cauza a instructiunii poporale.

La prandiu comunu, care se va arangea pe diu'a antaia a siedintieloru, potu se id parte toti membrii reuniunii si ospetii coadunati.“

Subscriu: G. Trifu v.-pr. R. I. R. S.

Resultatulu operatiuniloru

Institutulu de creditu si de economii „ALBIN'A“ din Sibiu

in trimestrul I dela 1 Ianuariu pana in 31 Martiu 1877.

I. Reuniuni de creditu.

	fl.	cr.
877 participanti cu unu creditu preste totu de in decursulu patrariulu I repasira	52,276	37
63 participanti si din imprumuturi se replatira remanu deci cu 31 Martiu a. c.	3,212	53
814 participanti cu unu creditu preste totu de	49,063	84
Fondulu de garantia alu reuniuniloru de creditu consta din sum'a de	20,437	50

II. Depuneri pentru fructificare.

La 31 Decembre a. tr. erau		
421 depuneri in suma de	327,919	11
In decursulu patrariulu I au mai urmatu		
64 depuneri in sum'a de	123,449	13
Astu-modu starea acestui ramu in patrariulu I a fostu de		
485 depuneri in suma totale de	451,368	24
din care in decursulu trimestrulu se ridicara		
36 depuneri in sum'a de	87,869	92
remanendu cu finea lui Martiu o stare de		
449 depuneri in sum'a de	363,498	32

III. Operatiuni de escomptu.

Starea portfoiulu de schimburi cu 30 Septembre a fostu de		
1694 bucati schimburi in valóre de	495,183	29
In decursulu patrariulu I se mai reescomptara		
1158 schimburi in sum'a de	394,327	45
prin urmare starea totale a portfoiulu in patrariulu I fu de:		
2852 bucati schimburi in valóre de	889,510	74
In decursulu patrariulu I se rescumperara si reescomptara		
1029 bucati schimburi in sum'a de	341,256	28
astu-modu resulta cu 31 Martiu starea de		
1823 bucati schimburi in sum'a de	548,254	46

IV. Imprumuturi de lombardu,

s'au redusu in decursulu patrariulu dela fl. 1270.— la

345 —

V. Creditele ipotecari.

Starea imprumutelu ipotecari a fostu cu finea a. tr. de		
100 obligatiuni in sum'a de	36,070	58
In decursulu patrariulu I se mai accordara		
1 imprumutu in sum'a de	527	42
Astu-modu starea acestui ramu in patrariulu I a fostu de		
101 obligatiuni in valóre de	36,598	—
In decursulu trimestrulu se replati		
1 imprumutu in sum'a de	2,953	05
Prin urmare starea cu 31 Martiu e de		
100 obligatiuni in sum'a de	33,644	95
Revirementulu cassei in cele 3 luni fu preste totu de	939,414	10

Statulu generalu cu 31 Martiu 1877.

I. In numerariu	18,614	71
II. In obligatiuni de participanti	49,063	84
III. Portfoiulu de schimburi	548,254	46
IV. Lombardu	345	—
V. In obligatiuni ipotecari	33,644	95
VI. In charthii de valóre	14,357	25
VII. In Moneta	6,125	95
VIII. In Realitati	21,550	—
Totalulu	691,956	16

Sabiu, 31 Martiu 1877.

Directiunea Institutulu.

Redactoru respundietoriu si Editoru

IACOBU MURESIANU.

Mai nou.

Fortificatiunile ruseseci la Galati, Braila Reni sunt aprópe terminate, asiá incatu se crede ca in dilele prossime armat'a russa va fortia trecerea preste Dunare.

— „Monitoriulu“ din Bucuresci publica de cretulu, prin care Domnitoriulu notifica, ca a luptat in manile sale comand'a suprema asupra armatei romane. Totu-odata publica si mai multe nume de comandanti de corpuri de armata, de divizionu si brigade.

— „Romanulu“ dela 28 Apr. v. dice: „Turculu este trasu de o parte si de alta. Resbelu s'a incaieratu... Turci'a a sfarimatu cu tuncu tote legaturele sale cu noi. Sfarimate se remana si inainte romani!

— In 11 Maiu bateri'a rusesca la Braila nimeri caldarea celui mai mare monitoriu turcescu care se si cufunda, inecandu 200 soldati ce s'aflara pe elu.

— La Olteniti'a in 10 Maiu n. fostu din bateriele romane respunse la bombardarile turce din Turtucaia, care se aprinse. Lupt'a tieni óre. Turcii redicara stégurile albe si-si retraseru bateriile.

— Camer'a Romaniei impoteri pe regimulu ce se id tote mesurile cerute de asecurarea existenti Romaniei, cá se-si implinésca missiunea istorica in Orientu. 300 cazaci trecura pe pamentu turcescu pentru recunosceri si se luptara cu basi-bojucii indelungatu; cadiura de ambe parti morti si raniti.

Pravurile purgative gazóse

dela Elópatak.

Cuprindu in sene partile constitutive chemice ale apelu renumite dela Elópatak.

Efectu deosebitu arata pravurile aceste in contra slabitiunii de stomachu, lipsa de apetitu, in contra galbinarii si tote bólele de apa séu hydropica, in contra trenjiloru, la doreri de besica, tiav'a udului, nisipu si pétra in ele, cathare cronice, inflaturi, curgeri albe, ametieli, congestiune catra capu, peptu s. a.

Una dosa din pravurile aceste are efectulu a 2 dose de pravuri de ale lui Seidlitz.

Pretiuulu unei cuthie cu 12 dose este petotindene 80 Cruciari m. a.

Cei cari voru ale avé in depositu spre vendiare primescu rabatu de 25%.

Depositulu generale se afla in BRASIOVU in apothec'a lui Gregoriu Sava.

Pretiuurile piacei

in 11 Maiu 1877.

Mesura	Speciea fructelu	Pretiuulu		
		fl.	cr.	
H e c t o l i t r e	Granu	fruntea	11	80
		midiolociu	11	20
		de diosu	10	40
	Mestecatu		8	95
	Secara	fromósa	6	70
		de midiolocu	6	20
	Ordiulu	frumosu	5	—
		de midiolocu	4	80
	Ovesulu	frumosu	3	80
		de midiolocu	3	70
	Porumbulu		6	20
	Meiu		6	—
	Hrisca		—	—
	Mazerea		6	—
Lintea		6	20	
Faseolea		5	—	
Sementia de inu		14	—	
Cartofi		2	60	
1 Chilo	Carne de vita		—	40
		de rimatoriu	—	44
		de berbece	—	—
100 Chilo	Seu de vita prospetu		40	—
		topitu	—	—

Cursurile

la bursa in 12 Maiu 1877 stá asiá:

Galbini imperatesci	—	6 fl. 14	cr v. a.
Napoleoni	—	10	35
Augsburg	—	113	30
Londonu	—	129	40
Imprumutulu nationalu	—	63	85
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	58	05
Obligatiunile rurale ungare	—	71	75
„ „ temesiane	—	69	75
„ „ transilvane	—	68	50
„ „ croato-slav.	—	—	—
Actiunile bancei	—	768	—
„ creditulu	—	134	80

Editiunea: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fiu HENRICU.